

Súd: Krajský súd Košice
Spisová značka: 6Co/26/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218207684
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Viktória Midová
ECLI: ECLI:SK:KSKE:2019:7218207684.2

Uznesenie

Krajský súd v Košiciach v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viktórie Midovej a sudcov JUDr. Alexandra Husivargu a JUDr. Andrey Galdunovej v spore žalobcov: 1. M.. E. Š., nar. XX.X.XXXX, bytom v U., U. D. XA, 2. J. Š., nar. X.XX.XXXX, bytom v U., U. D. XA, 3. D. Š., nar. XX.XX.XXXX, bytom v H., L. X, všetci zastúpení JUDr. Igorom Milichovským, advokátom, so sídlom v Košiciach, Krmanova 14, proti žalovanému: OTP Banka Slovensko, a.s., so sídlom v Bratislave, Štúrova 5, IČO: 31 318 916, o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom, o odvolaní žalovaného proti uzneseniu Okresného súdu Košice II zo dňa 24. septembra 2018 sp. zn. 15C/63/2018

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie.

o d ô v o d n e n i e :

1.Okresný súd Košice II (ďalej len súd prvej inštancie alebo len súd) uznesením zo dňa 24. septembra 2018 č.k. 15C/63/2018-109 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým uložil žalovanému povinnosť zdržať sa výkonu záložného práva, zriadeného na základe zmluvy o zriadení záložného práva k nehnuteľnostiam zo dňa 13.1.2010 na zabezpečenie pohľadávky, vzniknutej titulom zmluvy o úvere zo dňa 13.1.2010, vo výroku I. k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Šaca, zapísanými na LV č. XXX a vo výroku II. k nehnuteľnostiam v katastrálnom území Z., zapísaným na LV č. XXX, a to až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

2. Vyhovel tak návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia po začatí konania vo veci samej o určenie, že vyššie uvedené nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom v prospech žalovaného.

3. Žalobcovia svoj návrh odôvodnili existenciou naliehavej potreby bezodkladnej úpravy pomerov strán a nebezpečenstvom bezprostredne hroziacej ujmy, vyplývajúcej z tej skutočnosti, že žalovaný začal s výkonom záložného práva predajom vyššie uvedených nehnuteľností za účelom uspokojenia pohľadávky, ktorá je predmetom súdneho konania vedeného na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 25Csp/115/2018 o zaplatenie 113.676,80 €, ktorú vo vyššie uvedenom konaní popierajú. Zároveň sa v tomto prebiehajúcom konaní domáhajú určenia, že vyššie uvedené nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom z dôvodu, že samotná pohľadávka, ako aj záložné právo sú premlčané.

4. Súd s poukazom na ust. § 324, § 325 ods. 1,2 písm. d/, § 326 a § 329 CSP dospel k záveru, že žalobcovia osvedčili potrebu dočasnej úpravy pomerov, keďže žalovaný začal s výkonom záložného práva predajom vyššie uvedených nehnuteľností a svoje právo k vyššie uvedeným nehnuteľnostiam osvedčili jednak listami vlastníctva, ale aj podaním žaloby v tejto prejednávanej veci o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom. Konštatoval, že nariadením neodkladného opatrenia sa zamedzí ďalšiemu nakladaniu s uvedenými nehnuteľnosťami, a teda sa zabezpečí do právoplatného skončenia konania vo veci samej nemennosť existujúceho právneho vzťahu. Bez takéhoto obmedzenia by sa žalobcovia mohli dostať do situácie, kedy by nehnuteľnosti boli prevedené na ďalšie osoby.

5. Proti tomuto uzneseniu v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný z dôvodov podľa ust. § 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP a navrhol zmeniť napadnuté uznesenie tak, že súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne a prizná mu náhradu trov konania v celom rozsahu. V odvolaní namietal, že mu nebol doručený návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia (táto vada bola odstránená na základe pokynov odvolacieho súdu doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia žalovanému a poskytnutím ďalšej lehoty na vyjadrenie sa k nemu ešte pred rozhodnutím o jeho odvolaní - poznámka odvolacieho súdu). Uviedol, že listom zo dňa 26.3.2015 vyhlásil úver za predčasne splatný, túto zásielku žalobca v 1. rade v odbernej lehote neprevzal, preto sa žalovanému vrátila dňa 22.4.2015. Posledný deň odbernej lehoty pritom pripadol na deň 18.4.2015. Účinnosť vyhlásenia úveru za predčasne splatný nastala 10. deň odo dňa doručenia tejto výzvy, t.j. 28.4.2015 a pokiaľ žalovaný podal žalobu o zaplatenie pohľadávky na Okresnom súde Košice II dňa 23.4.2018, svoje právo si uplatnil včas a nedošlo k jeho premlčaniu. Namietal, že nedošlo k preukázaniu splnenia skutkových a právnych dôvodov pre nariadenie neodkladného opatrenia. Konštatoval, že neodkladné opatrenie je neodôvodneným a nevyváženým zásahom do jeho práv vo vzťahu k „zbaveniu sa povinnosti“ žalobcov splatiť poskytnutý úver tým, že je žalovanému znemožnené uskutočniť právom aprobovaný výkon záložného práva. Pripojil aj priebeh splácania úveru žalobcami a zo všetkých vyššie uvedených dôvodov navrhol zamietnuť návrh žalobcov na nariadenie neodkladného opatrenia ako nedôvodný.

6. Žalobcovia vo vyjadrení k odvolaniu navrhli napadnuté uznesenie ako vecne správne potvrdiť a stotožnili sa aj s jeho odôvodnením. Opätovne namietali, že nárok žalovaného, zabezpečený záložným právom, je premlčaný, nakoľko bol uplatnený po uplynutí trojročnej premlčacej doby upravenej v Občianskom zákonníku. Vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bolo žalobcovi v 1. rade doručené dňa 30.3.2015, t.j. dňom vzhodenia oznámenia o uložení zásielky do jeho poštovej schránky a žalobcovi v 2. rade dňa 31.3.2015. Keďže žalovaný si svoju pohľadávku uplatnil na súde žalobou až dňa 20.4.2018, urobil tak po uplynutí trojročnej premlčacej doby. Nedôvodne preto pristúpil k výkonu záložného práva.

7. Pred rozhodnutím o odvolaní žalovaného bol mu doručený návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a poskytnutá lehota 15 dní na vyjadrenie.

8. Ďalšie vyjadrenia vo veci podané neboli.

9. Krajský súd v Košiciach ako odvolací súd (§ 34 CSP) prejednal odvolanie žalovaného ako podané včas oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je odvolanie prípustné, bez nariadenia odvolacieho pojednávania v zmysle ust. § 385 ods. 1 CSP a contrario v rozsahu vyplývajúcom z ust. § 379 a § 380 CSP a z hľadísk uplatnených odvolacích dôvodov (§ 365 ods. 1 písm. b/, d/, f/ a h/ CSP) a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného nie je dôvodné.

10. Uznesenie je vo výroku vecne správne, preto ho odvolací súd v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP potvrdil.

11. Podľa § 324 ods. 1 CSP pred začatím konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

12. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP neodkladným opatrením možno strane uložiť, najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

14. Podľa § 329 ods. 1 CSP súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

15. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia bol podaný spolu s návrhom na začatie konania o veci samej.

16. V zmysle citovaných ustanovení predpokladom nariadenia neodkladných opatrení je: 1. osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana, 2. osvedčenie potreby neodkladnej

úpravy pomerov strán sporu alebo osvedčenie obavy, že exekúcia bude ohrozená (t.j. osvedčenie nebezpečenstva bezprostredne hroziacej ujmy), 3. preukázanie vzťahu navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej (ktorá podmienka musí byť splnená iba v prípade neodkladných opatrení nariadených počas konania).

17. Všetky tieto zákonné podmienky musia byť splnené kumulatívne a je povinnosťou súdu dôsledne skúmať ich splnenie každú jednotlivo, ako aj v ich vzájomnej súvislosti. Pred nariadením neodkladného opatrenia súd nemusí zisťovať všetky skutočnosti, ktoré by boli potrebné pre vydanie rozhodnutia vo veci samej, ale pre jeho nariadenie musia byť osvedčené aspoň základné skutočnosti, umožňujúce záver o pravdepodobnosti nároku, ktorému sa má poskytnúť predbežná ochrana a musí byť zrejmé, že bez okamžitej, i keď len dočasnej úpravy právnych pomerov sporových strán, by bolo právo navrhovateľa neodkladného opatrenia ohrozené. Zároveň pred nariadením neodkladného opatrenia musí súd zvážiť, či v dôsledku neodkladného opatrenia sa nevytvorí nezvratný (nenapraviteľný) stav v právnych vzťahoch medzi stranami sporu a či zásah do práv dotknutej strany sporu je primeraný žalobcom osvedčenému porušeniu jeho práv a právom chránených záujmov (teda či ide o zásah primeraný).

18. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto (dočasné) opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012). Podľa právnej teórie (Števček, M. a kolektív Civilné právo procesné, Eurokódex s.r.o., Bratislava 2010, strana 309) osvedčenie (na rozdiel od dokazovania) znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti dôležité pre rozhodnutie o návrhu na neodkladné opatrenie. Postačuje, že osvedčené skutočnosti sa mu so zreteľom na všetky okolnosti javia ako nanajvýš pravdepodobné (viď Ústavný súd SR I. ÚS 102/2005, III. ÚS 298/2008, atď.).

19. Pred nariadením neodkladného opatrenia podľa § 325 ods. 2 písm. d/ CSP súd vychádza z vymedzenia neodkladného opatrenia uvedeného v návrhu a skúma, či je dostatočne odôvodnený vzhľadom na rozsah navrhovaného opatrenia. Povinnosť niečo vykonať alebo niečoho zdržať alebo niečo znášať, súd uloží takým spôsobom, aby nenarušil činnosť strany sporu, ktorá je nevyhnutná pre plnenie jej povinnosti voči tretím osobám, alebo aby ju neobmedzoval v ekonomickej činnosti, čo by v konečnom dôsledku mohlo negatívne ovplyvniť uspokojenie práv strany sporu, ktorá podala návrh.

20. V prejednávanej veci z obsahu spisu vyplýva splnenie všetkých zákonných podmienok pre nariadenie neodkladného opatrenia, pretože žalobcovia jednak osvedčili danosť nároku, ktorému sa má neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, preukázali naliehavosť potreby dočasnej úpravy pomerov strán sporu, t.j. osvedčili nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a preukázali aj vzťah navrhovaného neodkladného opatrenia k predmetu konania vo veci samej o určenie, že nehnuteľnosti nie sú zaťažené záložným právom.

21. Súd prvej inštancie preto rozhodol vecne správne, pokiaľ návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia vyhovel.

22. Žalobcovia sa navrhovaným neodkladným opatrením domáhajú ochrany pred neoprávneným zásahom do ich vlastníckeho práva, ku ktorému dochádza výkonom záložného práva, ktorého (ne)existenciu žalobcovia namietajú v tomto prebiehajúcom konaní vo veci samej argumentujúc, že tak pohľadávka, ktorá je týmto záložným právom zabezpečená, ako aj samotné záložné právo sú premlčané. Svoje vlastnícke právo k uvedeným nehnuteľnostiam osvedčili predloženými listami vlastníctva a zároveň osvedčili aj začatie výkonu záložného práva žalovaným, teda nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy a danosť nároku, ktorému sa má navrhovaným neodkladným opatrením poskytnúť ochrana, preukázali aj podaním žaloby o určenie, že na predmetných nehnuteľnostiach neviazne záložné právo, ako aj podaním odporom vo veci vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 25Csp/115/2018, v ktorom konaní žalovaný v postavení žalobcu uplatňuje si svoju pohľadávku voči žalobcom v postavení žalovaných zo zmluvy o OTPHYPO úvere zo dňa 13.1.2010.

23. Nebezpečenstvo bezprostredne hroziacej ujmy vyplýva predovšetkým z tej skutočnosti, že v prípade výkonu záložného práva by žalobcovia stratili vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria ich obydlie a nariadeným neodkladným opatrením sa preto predíde možnosti vzniku takejto hroziacej ujmy (škody) žalobcom za situácie, že je sporný samotný hmotnoprávny základ nároku žalovaného.

24. Za situácie, keď je otázka existencie záložného práva sporná a vykonáva sa záložné právo, je nevyhnutné, aby až do konečného rozhodnutia o tejto otázke (existencii záložného práva) sa žalovaný zdržal výkonu záložného práva.

25. Nemožno obísť ani skutočnosť, že uvedeným záložným právom je zabezpečená pohľadávka žalovaného ako veriteľa zo zmluvy o OTPHYPO úvere, ktorej platnosť je žalobcami namietaná v inom konaní a zároveň je namietaná aj výška celkovej pohľadávky vzhľadom na tvrdené premlčanie pohľadávky uplatnenej z tejto úverovej zmluvy.

26. Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov, ako aj z dôvodov uvedených v napadnutom uznesení, odvolací súd napadnuté rozhodnutie ako vecne správne v zmysle ust. § 389 ods. 1 CSP potvrdil.

27. O trovách neodkladného opatrenia, vrátane trov tohto odvolacieho konania, rozhodne súd prvej inštancie v rozhodnutí, ktorým sa konanie bude končiť (§ 262 ods. 1 CSP).

28. Toto rozhodnutie prijal senát Krajského súdu v Košiciach pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 poslednej vety CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 1,2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 1,2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 CSP).